

De Loekemeijer- methode:

een nieuwe kijk op autisme en gehechtheid

‘Met de Loekemeijermethode leer je gedragingen, die vaak als vreemd, ongepast of complex worden geïnterpreteerd en de oorzaak hiervan, te herkennen als juiste ontwikkelingsfasen in de emotionele en sociale gehechtheid.’

Yvonne Loekemeijer-Verheijden is de grondlegger van de Loekemeijermethode en auteur van het *Loekemeijermethode Handboek Autismen en Gehechtheid*. Ze is de Loekemeijermethode gaan ontwikkelen door haar andere kijk op autisme. Als je de diagnose autisme krijgt, roept dat een beeld op dat er geen ontwikkeling mogelijk is. Stel je voor dat er wel degelijk ontwikkeling mogelijk is bij autisme? Stel je voor dat de huidige cognitieve behandelmethodes deze ontwikkeling juist belemmeren? Wat is er dan wel nodig?

Yvonne ziet autisme niet als een stoornis, maar als een achterstand en stilstand in de emotionele en sociale gehechtheid. Ze heeft sinds 2007 klinisch onderzoek gedaan naar autisme. De vele kinderen, jongeren en volwassenen met autisme, hun gezinnen en naasten die zij heeft ontmoet, hebben hieraan bijgedragen. Mede dankzij hen heeft zij de ontbrekende schakel gevonden om sociale en emotionele gehechtheidsontwikkeling bij autisme mogelijk te maken. De Loekemeijermethode komt dus voort uit een echt potje veldwerk. De bevindingen zullen herkenbaar zijn voor iedereen die met autisme te maken heeft.

Loekemeijermethode

‘Via Actieve Nabijheid door de eerste gehechtheids-persoon is gehechtheidsontwikkeling bij autisme wel degelijk mogelijk, verder dan tot nu toe wordt gedacht.’ De Loekemeijermethode valt onder het Expertisehuis Gehechtheid. De Loekemeijermethode is een methode voor gehechtheidsontwikkeling en bestaat uit een zeer uitgebreide gehechtheidstheorie over autisme en gehechtheid. Deze gehechtheidstheorie vind je in het *Loekemeijermethode Handboek Autismen en Gehechtheid*.

We gaan ervan uit dat de gehechtheid bestaat uit vier ontwikkelingsgebieden, namelijk de:

- Ontwikkeling van de gehechtheidsrelaties (hechting)
- Emotionele ontwikkeling
- Sociale ontwikkeling
- Ontwikkeling van de sensorische, emotionele en sociale informatieverwerking.

Deze vier ontwikkelingsgebieden zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en noemen we ook wel de emotionele en sociale gehechtheid. Per ontwikkelingsgebied dienen er acht opeenvolgende ontwikkelingsfasen te worden doorlopen om tot basale, wederzijdse en emotionele gehechtheid te komen. De mogelijkheid om de aandacht te richten heeft een zeer grote invloed op de gehechtheidsontwikkeling; deze verloopt bij autisme nog niet automatisch. Het vermogen om de aandacht vanuit jezelf en nieuwsgierigheid te kunnen richten is de basis van bewustwording en ontwikkeling.

De methode omvat ook het wetenschappelijk betrouwbaar en valide bevonden onderzoeksinstrument de ADAut (Attachment Development Autism). Middels een gehechtheidsonderzoek kan worden vastgesteld in welke ontwikkelingsfasen van de emotionele en sociale gehechtheid een kind, jongere of volwassene met autisme zich bevindt. We maken hierbij continu onderscheid of iemand reageert vanuit de cognitie of het aanvoelen.

Als je weet in welke ontwikkelingsfasen van de gehechtheid iemand zich bevindt, weet je ook waar gedragingen vandaan komen en wat de oorzaak is van bijvoorbeeld fragmentarisch waarnemen, verslaving, automutilatie, gehechtheids-, hulpverleners- en schooltrauma, rouw, suïcide, dwang, rituelen, angsten, stress, weerstand, overprikkeling, verlatingsangst en hechtingsdrang. Door deze informatie kun je met de specifieke werkwijze van de Loekemeijermethode Actieve Nabijheid heel gericht gaan aansluiten bij de ontwikkelingsfasen van de gehechtheid en ontwikkeling mogelijk maken. Het gehechtheidsproces kan hierdoor alsnog worden doorlopen, ook al is een kind al ouder en inmiddels een jongere of (jong)volwassene.

Achterstand en stilstand in de emotionele en sociale gehechtheid

‘Door de achterstand en stilstand in de gehechtheid bevindt iemand met autisme zich nog volop in zijn of haar gehechtheidsproces.’

We gaan ervan uit dat iemand met autisme dezelfde ontwikkelingsfasen van de emotionele en sociale gehechtheid doorloopt als iemand die zich gemiddeld ontwikkelt. Dit proces begint bij de geboorte vaak met een achterstand, verloopt veel langzamer dan gemiddeld en gaat niet vanzelf voort. Doordat de ontwikkeling niet vanzelf voortgaat, komt de gehechtheidsontwikkeling bij autisme stil te staan in lage ontwikkelingsfasen, Ontwikkelingsfase 4 of lager. Dit houdt in dat iemand zich, ongeacht zijn of haar leeftijd, nog midden in het gehechtheidsproces bevindt en nog niet veilig gehecht is. Ook zijn de emotionele executieve functies, het zelfbeeld en het inlevingsvermogen nog niet in ontwikkeling. Complexe gedragingen en uitingen bij autisme zijn te verklaren vanuit een achterstand en stilstand in de gehechtheid.

Cognitie, gehechtheid en trauma

‘Een achterstand en stilstand in de gehechtheid bij autisme wordt vaak niet als zodanig herkend door iemands uitstekende imitatievermogen en aangeleerde vaardigheden.’

Door iemands goede cognitie valt een achterstand en stilstand in de gehechtheid nauwelijks op.

Iemand is zeer vaardig in het imiteren van anderen en houdt zich cognitief zo staande. Ondanks het imitatievermogen en aangeleerde vaardigheden is een kind, jongere of volwassene met autisme zich nog niet bewust van zijn of haar gekopieerde of aangeleerde gedragingen. Hij of zij laat deze zien zonder werkelijk te begrijpen waarom hij of zij deze toepast. De emotionele en sociale context wordt nog gemist nog door het fragmentarisch waarnemen in lage ontwikkelingsfasen. Door het toepassen van de trucjes wordt gemaskeerd dat dagelijkse, emotionele en sociale situaties nog niet worden aangevoeld en overzien.

“Hoe langer het gehechtheidsproces stilstaat, hoe groter het gehechtheidstrauma.”

Met cognitieve behandelingen en trucjes breng je de gehechtheid niet op gang. De cognitie wordt dan juist versterkt in plaats van dat het gevoelsleven wordt ontwikkeld: de discrepantie tussen gehechtheid en cognitie wordt nog groter en iemand leert zich nog beter als kameleon te gedragen. Een kind, jongere of volwassene met autisme bevindt zich nog volop in zijn of haar gehechtheidsproces en heeft verbinding, sensitiviteit, liefde en Actieve Nabijheid van de gehechtheidspersoon nodig om het gehechtheidsproces alsnog te doorlopen en veilig te kunnen hechten, ongeacht zijn of haar leeftijd. Dan pas is er ontwikkeling mogelijk, verder dan tot nu toe voor mogelijk wordt gehouden.

Hoe langer het gehechtheidsproces stilstaat, hoe groter het gehechtheidstrauma. Het trauma bestaat vaak uit meerdere traumatische ervaringen bij elkaar. Voorbeelden hiervan zijn te hoge verwachtingen, niet gehoord, begrepen en gesteund worden, een gehechtheidspersoon die nog niet aansluit bij de ontwikkelingsfasen van de gehechtheid, uithuisplaatsing, hulpverleners-, school- of werktrauma. Ook trauma's en gestapelde rouw- en verlieservaringen zijn bij autisme terug te brengen naar lage ontwikkelingsfasen in de gehechtheid.

Gehechtheidsontwikkeling is de basis van het menselijk welzijn. Iemand zal eerst veilig moeten hechten om te kunnen voldoen aan de verwachtingen en verplichtingen die de maatschappij aan hem of haar stelt. Helaas zijn het onderwijssysteem, de zorg, het bedrijfsleven, justitie en de maatschappij hier nog niet op ingesteld en is er nog onvoldoende kennis over de gehechtheid.

Missie: het gehechtheidsproces alsnog doorlopen en veilig ontwikkelen

‘Laten we met de juiste bril gaan kijken, met de gehechtheidsbril en niet met de cognitieve bril en samen gehechtheidsontwikkeling mogelijk gaan maken.’

Yvonne haar missie bestaat uit het delen van haar kennis en inzichten aan ouders en hulpverleners. Ouders kunnen zelf vaak heel goed aansluiten, als ze maar weten hoe aan te sluiten bij de

Ontwikkelingsfasen in plaats van diagnoses

'De Loekemeijermethode is in te zetten voor verschillende doelgroepen, vele diagnoses zijn te verklaren vanuit de emotionele en sociale gehechtheid.'

Hoewel de Loekemeijermethode zich richt op kinderen, jongeren en volwassenen met autisme en op hun gezinnen is de methode ook toepasbaar op andere diagnoses en doelgroepen. Diagnoses labelen waargenomen gedragingen. Het zegt niets over de persoon, waar het gedrag vandaan komt en wat diegene nodig heeft om te ontwikkelen. Vele gedragingen en diagnoses zijn te plaatsen binnen de lage ontwikkelingsfasen van de emotionele en sociale gehechtheid. Onze ultieme hoop is dat we steeds meer naar de persoon zelf gaan kijken en naar waar diegene zich bevindt in de emotionele en sociale gehechtheid en stoppen met het labelen of diagnosticeren van gedragingen.

Het *Loekemeijermethode Handboek Autisme en Gehechtheid* wordt door het Expertisehuis Gehechtheid gebruikt als basis voor onze gehechtheidstrajecten en scholingen voor zowel ouders en professionals. Het geeft je alle benodigde kennis en vaardigheden om deze achterstand en stilstand te herkennen, hierbij aan te sluiten en zélf ontwikkeling mogelijk te maken. Zij willen graag hun kennis, missie en visie gratis met je delen. Scan de QR-code en download de eerste hoofdstukken van het boek of bestel het boek meteen.

www.expertisehuisgehechtheid.com

achterstand in de gehechtheid. Zij staan aan de basis van het opbouwen van een gehechtheidsrelatie met hun kind en merken dat de ontwikkeling van hun kind anders verloopt. Daarom is het zo belangrijk dat ouders de kennis en handvatten krijgen, zodat zij een achterstand in de gehechtheid zo vroeg mogelijk kunnen herkennen en zelf kunnen gaan aansluiten. De Loekemeijermethode kan meteen na de geboorte worden toegepast. Hierdoor kan de gehechtheidsontwikkeling al op zeer jonge leeftijd voortgaan en zo wordt er enorm veel leed bespaard.

En lukt het ouders nog niet helemaal zelf, dan is de rol van de hulpverlener om naast ouders te gaan staan, ondersteunend te zijn, ouders vertrouwen te geven en op de achtergrond in de thuissituatie het gehechtheidsproces tussen ouder en kind te stimuleren en in goede banen te leiden. Hierdoor kan het gehechtheidsproces in een veilige thuissituatie alsnog met ouders worden doorlopen en niet met een hulpverlener in een behandelcentrum ergens buitenshuis. Naarmate iemand verder komt in zijn of haar ontwikkeling, nemen (gehechtheids)trauma's, gedragingen, psychische klachten en kenmerken die worden toegeschreven aan autisme significant af. De emotionele wederzijdsheid, flexibiliteit, het inlevingsvermogen en zelfregulatie ontwikkelen, waardoor de levenskwaliteit en het welzijn bij autisme aanzienlijk verbeteren. Overleven wordt leven!

Winactie!

Wil je het boek oevr de Loekemeijermethode winnen? Ga dan naar de Facebookpagina van de NFG, like deze en blijf op de hoogte van deze actie, andere winacties en nieuwsberichten uit het vakgebied: <http://bit.ly/2nr4KcT>